

М. П. Линник

Кочерга Анатолій Іванович

КОЧЕРГА Анатолій Іванович (09. 07. 1949, с-ще Самгородок, нині село Козятин. р-ну [Вінн. обл.](#)) – співак (бас). Народний артист УРСР (1979), СРСР (1983). Державна премія України ім. Т. Шевченка (1989). Орден Ярослава Мудрого 5-го ступ. (2016). Лауреат 5-го Всесоюз. конкурсу вокалістів ім. М. Глінки (Вільнюс, 1971, 1-а премія), 10-го Всесвіт. фестивалю молоді та студентів (Берлін, 1973), Міжнар. конкурсу ім. П. Чайковського (Москва, 1974, 5-а премія). Депутат ВР СРСР 11-го скликання (1984–89). Закін. Київську консерваторію (1973; кл. *Р. Разумової*). Стажувався в театрі «Ла Скала» (м. Мілан, Італія, 1975–76). Від 1972 – стажист, від 1974 – соліст Київ. театру опери та балету ім. Т. Шевченка. Від 1988 працює за контрактами на опер. і концерт. сценах світу. Володіє унікал. сильним і тембрально яскравим голосом широкого діапазону. Досконалу вокал. техніку доповнює бездоганне інтонування, музикальність і орган. поєднання рідкіс. обдарування співака-актора. Майже 20 р. плідної співпраці з видат. майстрами Київ. театру опери та балету утвердило його талановите виконання провід. опер. партій світ. та укр. класики. 1987 на гастролях з польс. театром «Вельки» К. мав грандіоз. успіх у партії Бориса Годунова (одноім. опера М. Мусоргського) на сцені театру «Гранд-Опера» (Париж). К. – один із найкращих інтерпретаторів партії Бориса, яку виконав понад 370 разів. Визначал. для співака стала творча співпраця з всесвітньо відомим італ. диригентом К. Аббадо. 1988 К. був запрошений до Віден. опери для виконання партій Шакловитого («Хованщина» М. Мусоргського), Великого інквізитора («Дон Карлос» Дж. Верді), а потім для участі в числен. проектах під керівництвом К. Аббадо. Разом з оркестром Берлін. філармонії отримав 2 премії «Греммі» за записи «Бориса Годунова» (1994) та «Пісень і танців смерті» М. Мусоргського на сл. А. Голенищева-Кутузова (1996) фірмою «Sony Classical». Співпрацював із багатьма диригентами – *К. Сімеоновим, С.*

Турчаком, [В. Кожухарем](#), а також Р. Сатановським, Д. Конлоном, К. Наґано, В. Ашкеназі, М. Ростроповичем, С. Озавою, Л. Маазелем, З. Метою, Н. Ярві, Мун-Вун-Чунгом, К. Петренком. У концерт. репертуарі – вокал.-симф. твори, арії, романси та пісні С. Гулака-Артемівського, М. Лисенка, В. Косенка, Б. Лятошинського, К. Данькевича, Г. Майбороди, О. Білаша, П. Чайковського, С. Рахманінова, Д. Шостаковича, Г. Свиридова, Ф. Шуберта, Й. Брамса, Ж. Массне та ін., укр. та рос. нар. пісні. Творчості К. присвяч. к/ф «Портрет, написаний голосом» (1984, реж. В. Бунь). Здійснив записи на грамплатівки, у фонди Укр. радіо і телебачення. Брав участь у фільмах-операх «Фауст» Ш. Гуно (1982, партія Мефістофеля), «Борис Годунов» М. Мусоргського (1987, гол. партія; обидві – «Укртелефільм»).

Основні партії

Сильвестр («Ярослав Мудрий» Г. Майбороди), Князь Галицький («Князь Ігор» О. Бородіна), Пімен, Варлаам, Досифей («Борис Годунов», «Хованщина» М. Мусоргського), Собакін, Полкан, Сальєрі («Царева наречена», «Золотий півник», «Моцарт і Сальєрі» М. Римського-Корсакова), Грьомін, Кочубей («Євгеній Онєгін», «Мазепа» П. Чайковського), Кутузов («Війна і мир» С. Прокоф'єва), Борис Ізмайлов, Старий каторжанин, Шеф поліції («Катерина Ізмайлова», «Леді Макбет Мценського повіту» Д. Шостаковича), Креон («Цар Едіп» І. Стравинського), Командор («Дон Жуан» В.-А. Моцарта), Базиліо («Севільський цирульник» Дж. Россіні), Рамфіс, Пістоль, Спарафучільо, Банко, Фієско, Патер Ґуардеан («Аїда», «Фальстаф», «Ріголетто», «Макбет», «Сімон Бокканеґра», «Сила долі» Дж. Верді), Нілаканта («Лакме» Л. Деліба), де Ґріє («Манон» Ж. Массне), Абімелек («Самсон і Даліла» К. Сен-Санса).

Рекомендована література

1. Гордійчук Я. Шлях на сцену // КіЖ. 1975, 17 квіт.;
2. Деревенко Г. Борис, Пімен, Самозванець... // Там само. 1980, 13 лип.;
3. Житниченко Л. Голос незвичайної сили // Театр.-концерт. Київ. 1980. № 13;
4. Драго И. Постоянство // Сов. культура. 1984, 9 фев.;
5. Мацієвич Б. Анатоль Кочерга у Варшаві // НС. 1984, 12 лют.;
6. Линник М. Щедрість таланту // Арії, романси та пісні з репертуару А. Кочерги. К., 1987;
7. Туркевич В. Анатолій Кочерга: «Відчувати неспокій пошуку» // ЖС. 1987, 28 верес.;
8. G. Fournier. Boris supertsar à Paris // Le Parisien. 1987, 9 juin; Heureusement, il y a Boris... // Le match de Paris. 1987, 12 juin; Борищенко В. Майстер, спадкоємець майстрів // Веч. Київ. 1989, 5 січ.;
9. Линник М. На вершині майстерності // КіЖ. 1989, 12 лют.;
10. Левандовський С. Принадність і гіркота Заходу очима першої зірки // ДТ. 2001, 18–25 серп.;
11. Линник М. Бас з України // Музика. 2005. № 4–5;
12. Пепа В. Величальна Україні (про А. Кочергу) // Уряд. кур'єр. 2006, 3 берез.;

13. Игнатов В. Великий бас // Рус. мысль. 2006, 8–14 сен.; Тарасенко Л. Анатолій Кочерга: «Не треба орієнтуватися на Захід у всьому, а треба шукати щось своє» // День. 2010, 19–20 берез.;
14. Найдюк О. Анатолій Кочерга – в Києві! // ДТ. 2011, 23 черв.;
15. Бекренєва О. Анатолій Кочерга й Михайло Дідик спричинили фурор (Російсько-українсько-грузинська «Хованщина» в США) // День. 2012, 1 берез.

Покликання на статтю:

Кочерга Анатолій Іванович / М. П. Линник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1214>. – Останнє поновлення : 2016.

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).